

Sygnatura akt: XI GC 65/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 listopada 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XI Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Mariusz Zawicki

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Weronika Szymczuk - Dąbkowska

po rozpoznaniu w dniu 17 listopada 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa I. R.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki I. R. kwotę 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) złote z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16 maja 2014 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.811 (jeden tysiąc osiemset jedenaście) złotych i 72 (siedemdziesiąt dwa) grosze tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. zwraca powódce I. R. od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 538 (pięćset trzydzieści osiem) złotych i 28 (dwadzieścia osiem) groszy tytułem nadpłaconej zaliczki.

Sygnatura akt: XI GC 65/16

Sprawa rozpoznana w postępowaniu zwykłym.

UZASADNIENIE

I. R. wniosła o zasądzenie od (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 6.642 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 maja 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu wskazała, iż w wyniku kolizji uszkodzony został należący do L. C., a użyczony W. C., samochód przystosowany do nauki jazdy. Sprawcą kolizji była osoba ubezpieczona u pozwanej z tytułu odpowiedzialności cywilnej. Poszkodowany zmuszony był wynająć samochód zastępczy, a następnie scedował roszczenia odszkodowawcze na powódkę. Koszt najmu wyniósł 7872 zł. Pozwana przyjmując swą odpowiedzialność co do zasady, odmówiła jednak zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego w całości, wypłacając kwotę 1230 zł.

Po wydaniu w sprawie nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła od niego sprzeciw, zaskarżyła nakaz w całości, wniosła o oddalenie powództwa i obciążenie powódki kosztami procesu. W uzasadnieniu przyznała, iż doszło do kolizji oraz że udzieliła pokrycia ubezpieczeniowego sprawcy szkody. Wskazała, że powódka zawyżyła koszt najmu pojazdu zastępczego. Zakwestionowała legitymację procesową powódki. Zakwestionowała uzasadniony okres naprawy uszkodzonego pojazdu.

Powódka ustosunkowując się do sprzeciwu pozwanej podtrzymała powództwo w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

L. C. jest właścicielem samochodu S. (...) o nr rej. (...). Właścicielka samochodu użyczyła go dnia 24 lutego 2011 r. małżonkowi – W. C..

Dowód:

- oświadczenie, k. 11,

- zeznania świadka L. C., k. 201 – 202.

W dniu 22 marca 2014 r. doszło do kolizji, w wyniku której uszkodzony został, należący do L. C. samochód S. (...) o nr rej. (...). Sprawca kolizji ubezpieczony był z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) spółce akcyjnej w W., któremu szkodę zgłoszono.

W wyniku kolizji doszło do uszkodzenia m. in.: zderzaka, tylnej lewej lampy, błotnika. Uszkodzenia wyłączyły pojazd z użytku.

Niesporne, a nadto dowód: zeznania świadka W. C., k. 202 – 203.

W. C. prowadził działalność gospodarczą – Ośrodek Szkolenia (...) w W.. Samochód S. (...) o nr rej. (...) był niezbędny W. C. do prowadzenia działalności gospodarczej. W. C. nie dysponował innym, wolnym pojazdem mogącym w okresie naprawy służyć do prowadzenia szkoleń.

Dowód: wydruk z (...), k. 12 - 14, oświadczenie, k. 24 – 24v, zeznania świadka L. C., k. 201 – 202.

Poszkodowany wynajął u I. R. samochód S. (...) o nr rej. (...) w okresie od 22 marca 2014 r. do 7 kwietnia 2014 r. Uzgodniona stawka wynosiła 400 zł netto za dobę. Z tego tytułu powódka wystawiła poszkodowanemu w ramach prowadzonej działalności gospodarczej fakturę VAT nr (...) na kwotę 7.872 zł brutto za 16 dni wynajmu po 400 zł netto płatną w terminie 14 dni.

Dowód: umowa najmu pojazdu k. 15-16v, faktura VAT, k. 19, kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu, k. 17 – 18v.

W dniu 22 marca 2014 r. poszkodowany zawarł z I. R. umowę cesji wierzytelności, mocą której przełał swoją wierzytelność przysługującą mu z tytułu polisy ubezpieczenia OC sprawcy w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 22 marca 2014 r. w zakresie i z tytułu kosztów najmu samochodu zastępczego, w celu zaspokojenia wierzytelności I. R. z tytułu najmu samochodu zastępczego dokonanego umową z dnia 22 marca 2014 r. Powyższa treść jest standardowym zapisem w umowach cesji zawieranych przez powódkę.

Dowód: umowa cesji wierzytelności z W. C., k. 20 – 20v, umowy cesji, k. 31 – 32, 38 – 39, 45 – 46, 54, 61 – 62, 69 – 70, 78 – 79.

Pojazd został oddany do naprawy do firmy (...). Pojazd przyjęto w dniu 24 marca 2014 r., oględziny odbyły się 26 marca 2014 r., kosztorys naprawy sporządzono w dniu 27 marca 2014 r. Kosztorys naprawy został zaakceptowany przez towarzystwo ubezpieczeniowe sprawcy szkody w dniu 31 marca 2014 r. W tym samym dniu zamówione zostały części, które zostały odebrane w dniu 1 kwietnia 2014 r. Naprawę rozpoczęto w dniu 2 kwietnia 2014 r., a zakończono ją i pojazd wydano poszkodowanemu w dniu 7 kwietnia 2014 r.

Dowód: kosztorys, k. 22 – 22v, oświadczenie serwisu, k. 25.

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2014 r. (...) spółka akcyjna w W. uznała przyznała odszkodowanie z tytułu kosztów naprawy pojazdu w kwocie 4.235,73 zł.

Dowód: decyzja, k. 21.

(...) spółka akcyjna w W. uznała swoją odpowiedzialność z tytułu naprawienia szkody w postępowaniu odszkodowawczym nr (...) w postaci pokrycia kosztów najmu pojazdu zastępczego w zakresie kwoty 1.230 zł. Kwota odszkodowania została wypłacona w dniu 15 maja 2014 r.

Dowód: potwierdzenie przelewu k. 23.

Stawka w wysokości 400 zł netto bez limitu kilometrów za dobę wynajmu należy do najwyższych stawek za wynajem pojazdów specjalistycznych przystosowanych do nauki jazdy. Stawka ta mieści się w granicach stawek rynkowych stosowanych tak na terenie S. i okolic, jak i w W., wynoszących od 286 zł netto do 400 zł netto za dobę.

Technologiczny czas naprawy uszkodzonego samochodu S. (...) nr rej. (...) wynosił 3 dni robocze. Czas na zgromadzenie części do naprawy powinien wynosić 2 dni robocze. Czas oczekiwania na wyschnięcie lakieru na pojeździe powinien wynosić 1 dzień roboczy.

Czas końcowych prac powinien wynosić jeden dzień. Na przekazanie i odbiór pojazdu przez właściciela należało przeznaczyć jeden kolejny dzień.

Naprawa samochodu S. (...) nr rej. (...) powinna się zakończyć po 7 dniach roboczych od uzgodnienia zakresu naprawy.

Łączny uzasadniony okres wynajmu pojazdu zastępczego powinien wynosić 18 dni kalendarzowych.

Dowód: pisemna opinia biegłego W. S. k. 210 – 219.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione w całości.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowił art. 822 § 1 i 2 k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w §1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia. Odpowiedzialność pozwanego towarzystwa ubezpieczeń wynikała również z art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym, ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Obowiązkiem odszkodowawczym ubezpieczyciela wobec poszkodowanego są objęte wszelkie postaci szkody wyrządzone tej osobie, a więc zarówno szkody na osobie, jak i szkody na mieniu, co wynika z art. 34 ust. 1 powołanej ustawy.

W rozpoznawanej sprawie niespornym był fakt zawarcia przez sprawcę zdarzenia umowy ubezpieczenia OC z pozwaną i zaistnienie powodującego szkodę zdarzenia, za które odpowiadała osoba ubezpieczona.

Pozwana zakwestionowała stawkę najmu pojazdu zastępczego oraz uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego.

W spornym zakresie Sąd w całości oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, zeznaniach świadków i przede wszystkim na opinii biegłego, która została podtrzymana przez biegłego po zakwestionowaniu jej przez stronę pozwaną.

W kwestii stawki najmu pozwana uznała stawkę w wysokości 400 zł netto za dobę wynajmu na rynku lokalnym poszkodowanego za znacznie podwyższoną i obliczoną jedynie na wykorzystanie przymusowej sytuacji pozwanej w związku z zasadą ponoszenia przez ubezpieczyciela pełnej odpowiedzialności za zdarzenie.

W judykaturze utrwalony jest pogląd, że odszkodowanie przysługujące od ubezpieczyciela obejmuje niezbędne i ekonomicznie uzasadnione koszty naprawy pojazdu, ustalone według cen występujących na lokalnym rynku (por. uchwała SN z 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03 i wskazane w jej uzasadnieniu orzecznictwo), zaś poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania warsztatów oferujących najniższe ceny prac naprawczych. To samo należy odnieść do obowiązku poszukiwania przez poszkodowanego firmy, oferującej najem pojazdu zastępczego w najniższych cenach. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy poszkodowanemu zarzucić można naruszenie wynikającego z art. 354 § 2 k.c. obowiązku współpracy z dłużnikiem, lub działanie sprzeczne z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym poszkodowany jest zobowiązany zapobieżeniu zwiększenia się szkody, a więc sytuacja, w której poszkodowany świadomie lub przez niedbalstwo wybrał zakład oferujący usługi w zawyżonych cenach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r., I CKN 1466/99).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie wynika, że W. C. nie miał możliwości zastąpienia uszkodzonego auta innym przystosowanym do tego celu pojazdem. Nadto W. C. zeznał, iż porównywał oferty innych wypożyczalni i oferta powódki wydała mu się najkorzystniejsza. W związku z tym poszkodowany skorzystał z oferty powódki i wynajął pojazd tożsamy z uszkodzonym. Brak jest podstaw, by kwestionować wiarygodność tych zeznań. Sąd stwierdził, że poszkodowany, jako osoba prowadząca szkołę jazdy, nie miał obowiązku poszukiwania firmy oferującej najem pojazdu zastępczego w najniższych cenach. Sąd doszedł do takiego przekonania mając na uwadze dostępność takiego pojazdu wówczas, gdy naprawiany jest pojazd zastępowany oraz fakt, iż od W. C. nie można wymagać dokładnej znajomości wszystkich warunków rynkowych.

Pozwana zakwestionowała wskazywaną przez powódkę stawkę 400 zł netto. Podniosła, że istnieją podmioty wypożyczające pojazdy zastępcze w cenach od 150 zł do 230 zł netto za dobę. Pozwana przedłożyła wydruki ze strony internetowej z ofertą wynajmu samochodów przez firmę Grupa (...). Sądowi z racji rozpoznawania wielu tego typu spraw wiadomo, że cenniki internetowe mają raczej charakter reklamy niż oferty. Zwłaszcza w przypadku najniższych cen, są skierowane na to, by przyciągnąć kontrahenta, jednak na miejscu okazuje się, że stawka najniższa obwarowana jest wieloma ograniczeniami, mogącymi wpływać na atrakcyjność najmu. Przykładowo przy stawce najniższej konieczna jest wpłata kaucji, zapłata za cały okres najmu z góry, co jest niemożliwe do zrealizowania, gdy czas najmu zależy także od przebiegu postępowania likwidacyjnego w przypadku szkody likwidowanej z OC. Nadto wypożyczalnie do stawek najniższych doliczają opłaty dodatkowe za brak limitu kilometrów, dodatkowego kierowcę, pełne ubezpieczenie itp. Okoliczności te powodują, że przedłożony przez pozwaną wydruk ze strony internetowej oferty wynajmu samochodów przez Grupę (...) nie może stanowić przekonującego dowodu na to, że poszkodowany mógł wynająć pojazd zastępczy za wskazaną w nim stawkę.

Pozwana podniosła także, że przyjęta stawka odbiega od rynkowych stawek stosowanych na lokalnym rynku. Z opinii biegłego sądowego W. S. wynika, że na terenie W. i okolic w okresie marca 2014 r. za wynajem pojazdów przystosowanych do nauki jazdy o parametrach tożsamy z autem uszkodzonym S. (...) stosowane były stawki w wysokości od 286 zł do 400 zł netto za dobę. Biegły uznał, że stawka w wysokości 400 zł netto bez limitu kilometrów za dobę wynajmu, zastosowana przez powódkę w zawartej umowie należy do najwyższych stawek za wynajem pojazdów specjalistycznych przystosowanych do nauki jazdy. Mimo to biegły stwierdził, iż mieści się ona w granicach stawek rynkowych stosowanych tak na terenie S. i okolic, jak i w W..

Odnosząc się do kwestii uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego, wskazać należy, iż biegły określił uzasadniony technologicznym i organizacyjnym czasem naprawy okres wynajmu pojazdu zastępczego na 18 dni. Precyzując okoliczność całkowitego uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego wskazał, iż ekonomicznie uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego powinien być tożsamy z czasem technologicznym naprawy (trzy dni), powiększonym o okres, który upłynął od zgłoszenia szkody do akceptacji kosztorysu naprawy, dwa dni na

zabezpieczenie części, jeden dzień oczekiwania na wyschnięcie lakieru, jeden dzień na końcowe prace, oraz o jeden dzień związany z przekazaniem i odbiorem pojazdu, a także uwzględniając dni wolne od pracy. Tym samym hipotetyczny, uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego ustalić należało w wymiarze osiemnastu dni.

Zarzuty do opinii biegłego wniosła strona pozwana, która zakwestionowała ceny faktycznie płacone firmom zajmującym się wynajmem pojazdów zastępczych.

Na rozprawie, biegły W. S. podtrzymał przedmiotową opinię oraz wskazał, że stawka najmu pojazdów przystosowanych do nauki jazdy jest wyższa niż od stawki za pojazdy typowe. Opiniujący wskazał, że wynika to ze specyficznego charakteru eksploatacji tych pojazdów oraz znacznie krótszego okresu amortyzacji. Wyjaśnił, że na cenę wpływa też konieczność dostosowania taboru do samochodów wykorzystywanych podczas egzaminów. Dodał, że należy również uwzględnić wyższy koszt ubezpieczenia. Wskazał ponadto, że na uzasadniony czas naprawy miała wpływ konieczność oczekiwania na zatwierdzenie kosztorysu przez ubezpieczyciela.

Opinię biegłego W. S. Sąd uznał za miarodajną dla ustalenia czy zastosowana w przedmiotowej umowie stawka dobową mieści się w granicach stawek rynkowych obowiązujących w okresie marca 2014 r. oraz co do tego, iż uzasadniony czas naprawy uszkodzonego pojazdu powinien wynosić do 18 dni. Powyższa opinia została sporządzona przez kompetentny podmiot dysponujący odpowiednią wiedzą specjalistyczną i doświadczeniem zawodowym, a mianowicie specjalistę w zakresie techniki samochodowej i kosztorysowania napraw pojazdów. Opinia biegłego jest jasna i pełna, a wnioski w niej zawarte zostały logicznie uzasadnione, stanowiąc konsekwentne zwięźczenie przedstawionego w opinii procesu rozumowania. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, Sąd uznał opinię biegłego za w pełni przekonującą.

Poszkodowany ma prawo do pojazdu zastępczego by móc kontynuować bez przeszkód i utraty dobrej opinii prowadzoną działalność. Nie bez znaczenia dla jego przedsiębiorstwa jest też zapewnienie ciągłości szkolenia. Jeżeli stawka 400 zł za dobę najmu mieści się w granicach stawek rynkowych to nie może to obciążać poszkodowanego. Zwrócić należy uwagę, że stawka najmu nie jest obojętna dla poszkodowanego, gdyż w § 1 ust 5 umowy cesji jest zapis, że „cedent zobowiązuje się do pokrycia wierzytelności przysługującej cesjonariuszowi z tytułu najmu samochodu zastępczego w pełnej wysokości wraz z odsetkami i wszystkimi innymi kosztami ubocznymi, związanymi z tą wierzytelnością w przypadku, gdyby okazało się, że wierzytelność cedentowi nie przysługuje”. Jeżeli więc poszkodowany chce zawrzeć umowę najmu na warunkach które obowiązują na rynku lokalnym to nie można mu odmówić tego prawa. W sytuacji gdy pozwana uważa stawki za zawyżone, nic nie stoi na przeszkodzie, aby po zgłoszeniu szkody oferowała pojazd zastępczy na lepszych warunkach jeżeli jest to tak proste i ekonomicznie uzasadnione albo chociażby kierowała do wypożyczalni z niższymi cenami.

Reasumując stawka w wysokości 400 zł netto bez limitu kilometrów za dobę wynajmu, zastosowana przez powódkę w zawartej umowie mieści się w granicach stawek rynkowych, zaś rzeczywisty czas naprawy (16 dni) mieści się w granicach określonego przez biegłego uzasadnionego czasu naprawy.

Wobec powyższego na rzecz powódki należało zasądzić całą dochodzoną pozwem kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy uzasadnionymi kosztami najmu, a przyznanym dotychczas z tego tytułu przez pozwaną odszkodowaniem.

Marginalnie należy wskazać, iż pozwana w piśmie procesowym z 12 września 2016 r. wniosła o przeprowadzenie dowodu z dokumentu - informacji udzielonej przez odbiorcę usługi w związku z treścią rachunku za najem pojazdu zastępczego. Sąd pominął wniosek pozwanej. Rzeczony dokument strona powodowa powinna złożyć najpóźniej wraz ze sprzeciwem od nakazu zapłaty. Pozwana co prawda podnosiła, że dowód nie mógł być wcześniej przeprowadzony z uwagi na datę uzyskania informacji. Nie jest jednak wiadome sądowi, kiedy dokładnie pozwana zwróciła się o dostarczenie jej dokumentu. Skoro więc pozwana nie usiłowała wykazać, że z wnioskiem takim wystąpiła jeszcze na etapie składania sprzeciwu od nakazu zapłaty wniosek ten należało uznać za spóźniony w świetle art. 217 § 2 k.p.c.

O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. zgodnie z żądaniem pozwu.

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił art. 98 k.p.c. zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Wobec powyższego zasądono od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.811,72 zł, na którą składa się opłata od pozwu 333 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i kwota 1200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalonych na podstawie § 6 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm), a także część kosztu wynagrodzenia biegłego w wysokości 261,72 zł.

Obowiązek zwrotu na rzecz strony powodowej kwoty 538,28 zł wynikał z faktu uiszczenia przez powódkę zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 800 zł, zapłaty z tej zaliczki wynagrodzenia biegłemu (261,72 zł) i jej rozliczenia zgodnie z normą art. 84 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)
4. (...)